

Küresel hisse senedi piyasaları dün gün boyunca iki temel unsurun etkisiyle baskı altında kaldı. Orta Doğu'daki gerilimin tırmanmasıyla Brent petrolün varil başına 100 doların üzerine çıkması tahvil faizlerini üzerinde baskı yaratırken ABD Merkez Bankası'na (Fed) ilişkin faiz artış beklentilerinin de yükselmesine neden oldu. Buna ek olarak başta Alphabet ve Tesla olmak üzere bazı büyük teknoloji şirketlerinin finansal sonuçları yatırımcı beklentilerini karşılamadı. Piyasadaki düşüşte petrol fiyatlarındaki yükselişten ziyade teknoloji hisselerindeki satışların daha belirleyici olduğu görüldü. Nitekim büyük teknoloji şirketlerinin endeks üzerindeki yüksek ağırlığının etkisini sınırlayan eşit ağırlıklı S&P 500 endeksi teknoloji dışı sektörlerde açıklanan olumlu bilançoların desteğiyle görece dirençli bir görünüm sergiledi.

Orta Doğu'daki jeopolitik gerilim her geçen gün daha da artıyor. Husilerin Kızıldeniz'de Suudi Arabistan'a ait gemileri hedef almasıyla Orta Doğu'daki savaşta ikinci bir cephenin açılması olasılığı piyasalar üzerindeki jeopolitik baskıyı daha da artırıyor. Hürmüz Boğazı'nın yanı sıra Kızıldeniz'de de deniz taşımacılığının tehdit altında olması, Ukrayna saldırılarının Rusya'nın rafineri altyapısında ciddi hasara yol açması ve son aylarda hızla gerileyen küresel stoklar nedeniyle enerji piyasaları mevcut gelişmelere karşı oldukça kırılgan durumda bulunuyor.

Petrol fiyatlarındaki sert yükseliş, tahvil faizleri ve enflasyon beklentileri üzerinde yukarı yönlü baskı oluştururken merkez bankalarını daha sıkı bir politika duruşuna yöneltiyor. Avrupa Merkez Bankası (ECB) dünkü toplantısında politika faizlerini değiştirmeydi. Banka mevduat faiz oranını %2,25 olarak sabit bıraktı. Kararın ardından değeriendirmelerde bulunan ECB Başkanı Christine Lagarde, enflasyondaki gerileme

Günlük Değişimler

Dolar/TL	47,27 ▲ 0,1%	BIST 100	14.078 ▼ -0,4%
TR 2Y	42,46 ▲ 53 bp	TR 10Y	35,30 ▲ 53 bp
DXY	101,4 ▲ 0,3%	MSCI Dünya	4.783 ▼ -1,1%
Altın (ons, \$)	4.049 ▼ -2,0%	ABD 10Y	4,69 ▲ 4 bp
Brent (varil, \$)	100,7 ▲ 7,0%	TTF (MWh, €)	61,9 ▼ -1,0%
Bitcoin (\$)	65.098 ▼ -1,2%	Karbon (ton, €)	83,3 ▼ -3,2%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
Dolar/Güney Afrika Randı	2,6%
Dolar/Meksika Pesosu	0,7%
Dolar/Brezilya Reali	0,6%
Dolar/Japon Yeni	0,4%
Dolar Endeksi	0,3%
Euro/Dolar	-0,3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,4%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,6%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0,5%
MSCI Asya Pasifik	1,2%
MSCI GOÜ	1,0%
MSCI Dünya	-1,1%
MSCI Avrupa	-1,2%
MSCI Kuzey Amerika	-1,2%
MSCI GOÜ Avrupa	-1,2%
MSCI Latin Amerika	-1,4%

Günün Önemli Veri ve Geliřmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Euro Bölgesi	İmalat PMI	Temmuz	51,5	51,4

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

sürecinin beklenenden daha uzun sürebileceğini belirtirken, ekonomik büyümeye ilişkin risklerin aşağı yönlü olmaya devam ettiğini ifade etti. Gelişmelerin ardından küresel tahvil piyasalarında satış baskısı güçlenirken ABD 10 yıllık tahvil getirisi gün içinde %4,7'yi aşarak Ocak 2025'ten, Almanya 10 yıllık Bund getirisi ise %3,2 seviyesine yaklaşarak 2011'den bu yana görülen en yüksek seviyelere çıktı.

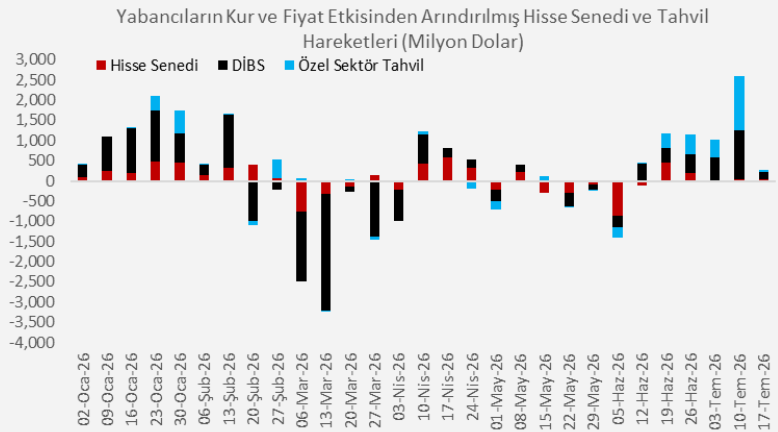
Jeopolitik riskler ve daha şahin faiz görünümüne ek olarak ABD "zorla çalıştırma" gerekçesiyle 60 ticaret ortağına tarife uygulayacağını duyurdu. Karar kapsamında belirli ürün muafiyetlerine tabi olmak üzere ABD'nin ithalatının %99,4'ünü kapsayan 60 ticaret ortağına %10-12,5 oranında gümrük vergisi getirildi. Türkiye için ise gümrük vergisi oranı %12,5 olarak uygulanacak.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) politika faizini %37,0'da sabit bıraktı. Kurul ayrıca, gecelik vadede borç verme faiz oranını %40,0'da, gecelik vadede borçlanma faiz oranını da %35,5'te tuttu. Ağırlıklı ortalama fonlama maliyetinin (AOFM) faiz koridorunun üst bandı olan %40 seviyelerinde gerçekleşmeye devam ettiği görülüyor. TCMB, yakın dönem verilerinin iç talepteki zayıflamanın belirginleştiğine işaret ettiğini vurguladı. Öte yandan, iç talep göstergeleri uzun dönem trendlerine yakın hareket ederken, döngüsel bileşenler iç talebin dezenflasyonist etkisinin arttığı yönünde sinyaller vermiyor. Ayrıca, Temmuz ayı piyasa katılımcıları anketi sonuçları da enflasyon beklentilerinde katılığın sürdüğünü gösterdi. Dolayısıyla enflasyon görünümünde kayda değer bir toparlanma görülmediğinden hareketle, TCMB'nin sıkı duruşunu koruyacağını ve politika faizinde bir indirim için yılın son çeyreği öncesinde bir alanı olmadığını değerlendiriyoruz.

Temmuz ayının üçüncü haftasında TCMB rezervlerinde düşüş görüldü. 17 Temmuz haftasında TCMB'nin altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 1,1 milyar dolar, döviz rezervleri de yaklaşık 1,7 milyar dolar geriledi. Böylece brüt rezervler 160,5 milyar dolara indi. Ayrıca, net rezervler de 17 Temmuz haftasında 56,3 milyardan 51,2 milyara geriledi.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 17

Temmuz haftasında yavaşlayarak da olsa pozitif seyrini sürdürdü. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 17 Temmuz'da biten haftada 37,5 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alımı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde de (DİBS) portföylerini 196,6 milyon dolar artırdılar. Özel sektör tahvillerinde görülen 43,8 milyon dolarlık alımla birlikte toplamda 278,0 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapılmış oldu. Bu sonuçlarla yıl başından bu yana yabancıların Türk finansal varlıklardaki toplam net pozisyonu 6 milyar 199,5 milyon dolar geriye işaret etti.

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

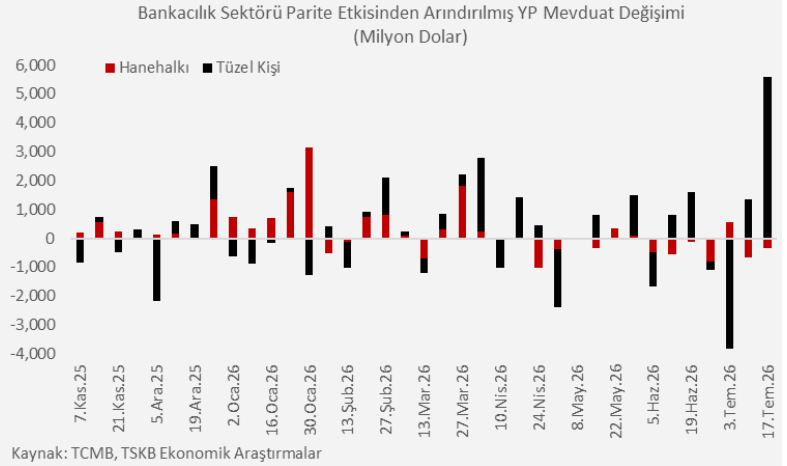
Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

17 Temmuz'da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 5,3 milyar dolar yükseldi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda parite etkisinden arındırılmış hanehalkı YP mevduatı yaklaşık 0,3 milyar dolar gerilese de, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 5,6 milyar dolar artış kaydetti.

Bu gelişmeler altında S&P 500 91 puanla %1,21 gerileyerek 7.408 seviyesine inerken eşit ağırlıklı S&P 500'deki kayıp %0,36 ile daha sınırlı kaldı.

Dow Jones 507 puanla %0,97, Nasdaq 100 543 puanla %1,87, Russell 2000 ise 19,8 puanla %0,67 değer kaybetti. ABD hazine tahvilleri satış baskısı altında kalırken getiri eğrisinin genelinde faizler 2 ila 5 baz puan yükseldi. Petrol fiyatlarındaki yeni sıçramanın ardından Fed beklentileri daha şahin bir yöne kayarken piyasa yılın ikinci yarısı için toplam yaklaşık 44 baz puanlık faiz artırımını fiyatlamaya başladı ve 29 Temmuz toplantısında faiz artırımını yapılma olasılığı yaklaşık %34'e yükseldi. Brent petrolün fiyatı %7,0 artarak varil başına 100 dolar seviyesinin üzerine çıkarken altın %2,0, gümüş %3,7 ve Bitcoin ise %1,2 geriledi. BIST 100 dünkü işlem gününe 12 puanlık artışla başladı. Günün ilk yarısında pozitif görünümünü koruyan endeks öğleden sonra yönünü aşağı çevirdi. Endeks günü %0,43 değer kaybıyla 14.078 puandan tamamladı.

Küresel piyasalarda bu sabah ABD ve Avrupa vadeli endeksleri karışık bir görünüm sergiliyor. Hafta başından bu yana küresel piyasalardan olumlu ayrılan Asya borsaları ise ABD'li teknoloji şirketlerinin zayıf performansının etkisiyle ciddi baskı altında kaldı. Yurt içinde bugün en önemli gelişme kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in Türkiye'nin kredi notu ve görünümüne ilişkin değerlendirmesi olacak. Küresel veri takviminde Japonya'da çekirdek enflasyon haziran ayında enerji maliyetlerindeki artışa paralel olarak yıllık bazda %1,6'ya yükselirken günün devamında önemli ekonomilerden gelecek öncü PMI göstergeleri takip edilecek.

Şirket ve Sektör Haberleri

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), iki şirketin halka arzını onayladı. Quick Sigorta halka arz ile çıkarılmış sermayesini 48,3 milyon TL artırarak 481,6 milyon TL'ye yükseltecek. Bewen Enerji ise halka arz ile çıkarılmış sermayesini 56 milyon TL artırarak 317 milyon TL'ye yükseltmeyi ve mevcut ortaklara ait 24 milyon TL nominal bedelli payları satmayı planlıyor. Quick Sigorta ve Bewen Enerji halka arzlarında 1 TL nominal değerli paylar sırasıyla 76,6 TL ve 48,1 TL sabit fiyat üzerinden satışa sunulacak.

TÜİK 2025 yılı yükseköğretim istihdam göstergelerini açıkladı.

Buna göre lisans mezunlarında kayıtlı istihdam oranı 2024 yılındaki %75,0 seviyesinden 2025 yılında %73,9'a; ön lisans mezunlarında ise %66,4 seviyesinden %65,7'ye geriledi. Lisans mezunlarında ortalama ilk iş bulma süresi 14,4 aydan 14,2 aya; ön lisans mezunlarında ise 16 aydan 15,8 aya indi. Ücretli çalışan (SGK 4/A) lisans mezunlarında mezun olunan alanla uyumlu bir meslek

Kalkınma Gündemi

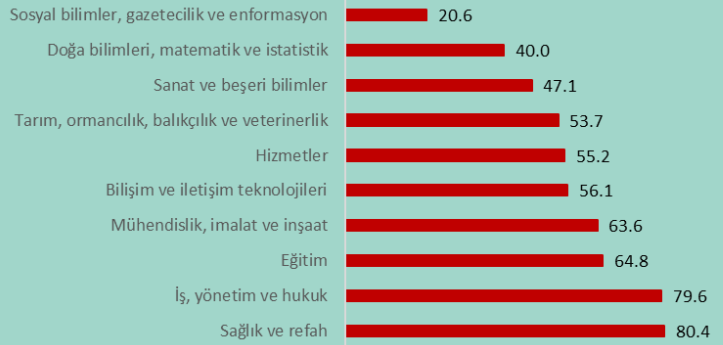
grubunda çalışma oranı ortalama %56,7 olarak gerçekleşirken, bu oran en yüksek “sağlık ve refah” alanında hesaplandı. Veriler 2022 yılı ile karşılaştırmalı olarak incelendiğinde ise mezun olunan alanla uyumlu bir meslek grubunda çalışma oranının “sosyal bilimler”, “iş, yönetim ve hukuk” ile “hizmetler” dışındaki tüm alanlarda azaldığı dikkat çekiyor. Örneğin alan-meslek uyumunun en yüksek olduğu “sağlık ve refah” alanında bile 2022 yılına kıyasla 7,5 yüzde puanlık bir azalma olduğu görülüyor. Genel olarak mezun olunan alan-meslek

uyumunun düşük olması, bazı alanlardaki mezunların aktarılabilir beceriler yoluyla farklı mesleklere geçişini yansıtabilirken, diğer yandan yükseköğretim mezun arzı ile alan spesifik istihdam olanakları arasındaki uyumsuzluğun bir sonucu olarak da değerlendirilebilir.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Uludağ İçecek’e 45 milyon euro kredi sağlayacak. Malatya’da bulunan yeni maden suyu ve meşrubat üretim tesisini destekleyecek finansman ile depremden etkilenen bölgede daha yeşil üretim, yenilenebilir enerji kullanımı ve beceri geliştirmenin desteklenmesi hedefleniyor. Bu doğrultuda yeni tesis kaynak verimli üretim ekipmanlarını, çatıya kurulacak fotovoltaik güneş sistemlerini, yeni bina tasarım unsurlarını içerecek ve üretilen birim başına daha düşük emisyonları destekleyecek.

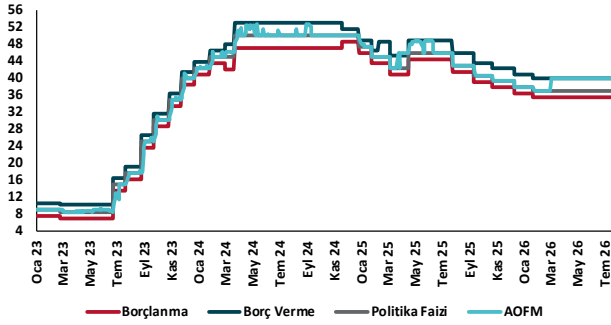
Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Uludağ Enerji’ye öz sermaye yatırımı yaptı. Yatırım ile Türkiye’nin kuzeybatısındaki elektrik altyapısının modernizasyonuna yardımcı olunması ve şebeke iyileştirmelerin yapılarak tüketiciler için elektrik güvenilirliğinin artırılması hedefleniyor.

Lisans mezunlarının eğitim ve öğretim alanları ile uyumlu bir meslek grubunda çalışma oranı, 2025 (%)

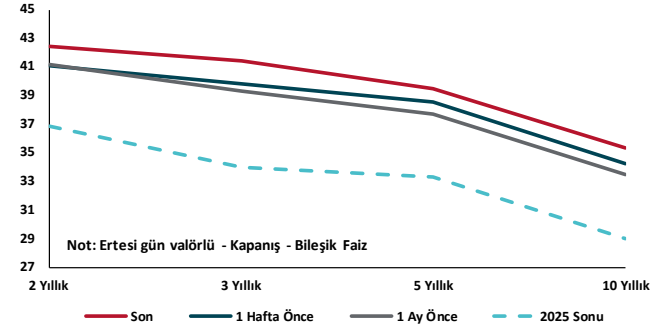

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

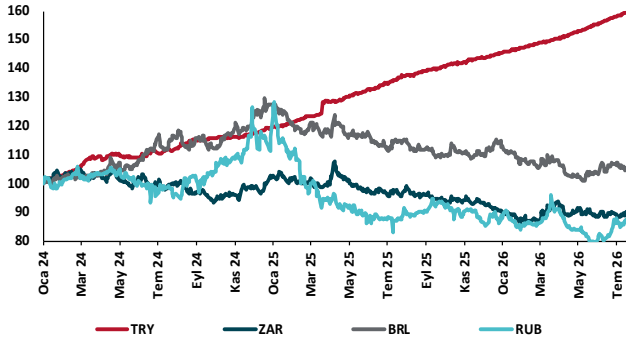
TCMB Faiz Koridoru

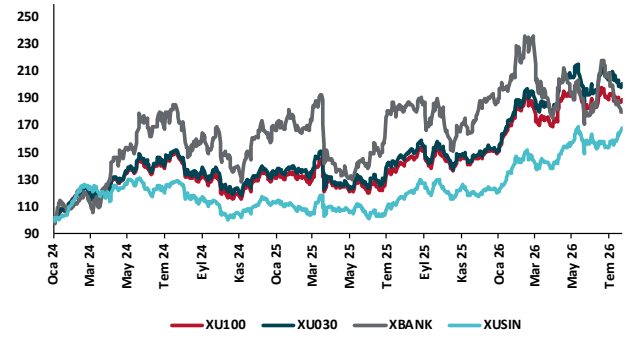
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

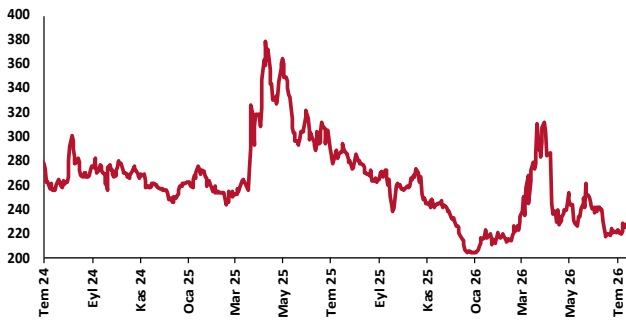
USD/GOÜ Para Birimleri (29/12/2023=100)

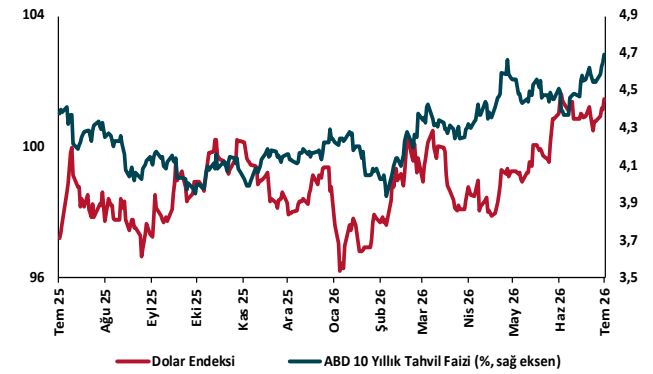
Ulusal Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

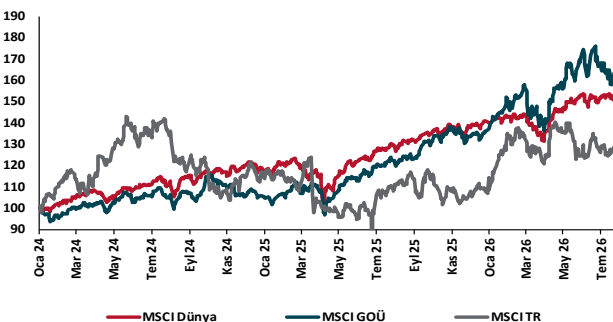
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

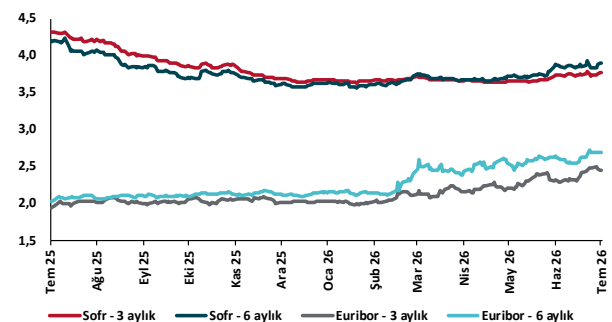
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2026 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin faaliyetleri kapsamında, bilgilendirme amaçlı olarak hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Raporda, üretken yapay zekâ araçları yalnızca literatür derleme, çalışma konusu ile ilgili ön araştırma yapma, dil ve yazım denetleme, çeviri, yazım dilini iyileştirme veya okunabilirliği artırma amacıyla kullanılmış olabilir. Üretken yapay zekâ çıktıları gerçek kişiler tarafından kontrol edilmektedir. Söz konusu üretken yapay zekâ araçları eleştirel düşünce, uzman görüşü veya değerlendirmesi yerine geçecek şekilde kullanılmamıştır.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiçbir sorumluluk kabul etmez.